

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

304. An resignari possint beneficia resignata, collata quidem, sed necdum confectis vel plumbatis literis, aut publicatis, aut captâ possessione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

beneficia in tali dicecesi vacantia cum clausula: *Excepta vacatione per resignationem in manibus Papa*, & in hoc casu dubium non esse, quin possint resignari beneficia in favorem. Paris. l. 2. q. 19. n. 1. Secundò: dum concessum istiusmodi indultum conferendi beneficia, etiam in Curia, per promotionem, amissionem vel quamcunque aliam dimissionem, & sic per cessum vel decessum vacantia: & in hoc quoque casu possunt resignari illa beneficia in favorem, cum verba illa: *per cessum*, non capiunt nisi resignationem simplicem, ut dictum jam aliquoties, nisi fortè adjunctum esset, *per cessum in favorem*. Et quoties resignatio fit in favorem certæ personæ, beneficium non dicitur vacare, nisi admittatur in favorem illius, & ei acquiratur. Paris. loc. cit. n. 3. juncto n. 4. & 5. Tertiò si in indulto non ad sunt verba illa: *per cessum vel decessum*, clarum esse, non tantum posse resignari in favorem, & sic resignata Cardinale non posse conferre; sed etiam non posse illum ea conferre resignata simpliciter in Curia.

Questio 302. An hospitalia, & Præceptorie, & beneficia ordinis etiam S. Joannis Hierosolymitani possint resignari?

1. **R**espondeo ad primum, primò: hospitalia, quæ dantur in titulum, resignari possunt, in favorem etiam. Paris. l. 2. q. 14. n. 2. dicens esse communem: possunt item permutari. Paris. ibid. n. 3. citans Gamb. in cit. c. licet. de permut. rer. in 6. n. 67. Feder. de Senis. de permut. benef. q. 14. n. 22. & c. ratio utriusque est, quia hospitalia, dum dantur in titulum, sunt beneficia, & de iis, sicut de beneficiis, judicatur. Paris. n. 4. cum communi.

2. Respondeo ad primum, secundò: hospitalia, quæ dantur clericis tantum in administrationem, juxta formam elem. quia contingit, §. ut autem. de religio. domib. posse quoque resignari in favorem etiam; eò quòd, licet in hoc casu non sint beneficia, non sunt tamen titulus totaliter profanus, sed Ecclesiasticus, & sine simonia vendi non possunt. Tradit Paris. loc. cit. n. 6. & 7. citans præ hoc Feder. de Senis. ubi ante n. 2. Bellam. de permut. benef. p. 3. q. 3. Gamb. ubi ante.

3. Respondeo ad secundum: Eadem, quæ dicta de hospitalibus, dicenda quoque de Præceptoris, sive in titulum datis, sive in administrationem, sive ordinis sicut S. Antonii vel alterius, puta S. Joannis Hierosolymitani, vel S. Mariae, Teutonicorum & similibus; eò quòd comprehendantur sub beneficiis, ibidem ait Paris. n. 9. & 10. & posse illa renunciari, etsi sint ad nutum amovibilia, ait n. 11. colligi ex decis. Put. 129. & 177. l. 3. & sic solere Papam sæpius talium beneficiorum Ordinis S. Joannis Hierosolymit. quæ ad nutum magni Magistri & aliorum Superiorum amovibilia, resignationes admittere, tradit quoque Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 6. n. 11.

Questio 303. An resignari possit beneficium super quo resignans habet solum jus ad rem?

1. **R**espondeo: beneficium necdum collatum neque simpliciter, neque in favorem resignari potest, aut permutari, cum nemo renunciare potest, quod non habuit. Paris. l. 2. q. 22. n. 1. Tond. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 2. n. 9. ubi: omnes, qui duntaxat jus ad rem, non jus in re habent, prohibentur resignare vel permutare. Unde jam absens, cui collatum beneficium, non potest renunciare illud ante

acceptationem; quia nondum in eo jus habet. Paris. ibid. n. 12. ex Rebuff. conf. 48. n. 8. & conf. 49. n. 2. Secus tamen est, si quis jus aliquod in beneficio pratendit, hoc enim jus pratensum renunciare potest. Paris. l. 2. q. 21. n. 1.

2. Respondeo secundò: potest quis renunciare simpliciter beneficium, super quo habet jus ad rem tantum (v. g. per electionem, præsentationem, expectativam, vel quale habent, quibus reservatum est accessus & regressus; de quorum singulis vide Paris. l. 2. q. 23.) seu potius illud ipsum jus ad rem, qui enim habet jus ad rem, habet jus considerabile, quare mirum non est, quòd possit simpliciter illud renunciare juxta vulgarem & communem regulam; unicuique concessum renunciare juri sibi competenti. Paris. loc. cit. n. 1. 2. & 3. Non potest tamen renunciare jus illud in favorem certæ personæ, cum jus illud ad rem non possit in alium transferri, ut Sarn. in reg. de jure questio non tollendo. & Rot. decis. 17. de prabendis. in nov. Paris. ibidem n. 4. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 1. n. 42. Et in specie non potest permutari expectativam ad aliquod beneficium cum expectativa, quam habet alius ad aliud beneficium, tradit ibidem Paris. n. 15. contra Gamb. in cit. c. licet. de rer. permutat. in 6. n. 42. cujus opinionem dicit communiter reprobari. Vide de hoc plura infra de permutatione talis juris ad rem. Illud hic observandum ex eodem n. 17. non esse necesse, ut renunciatio ejusmodi juris ad beneficium fiat in manibus Superioris.

Questio 304. An resignari possint beneficia resignata, collata quidem, sed necdum consecrata vel plumbatis literis, aut publicatis, aut excepta possessione?

1. **R**espondeo ad primum: potest quis resignare etiam in favorem, bullis seu literis nondum consecratis. Paris. l. 3. q. 19. n. 4. & l. 2. q. 24. n. 1. dicens communem, ac citans pro ea præter alios Boerium decis. 24. n. 9. Rebuff. in concord. de mand. apostol. v. literas. Mascard. de prab. conclus. 843. n. 18. Mandos. in pr. sign. gratia. cit. resignationes. col. 3. ubi sic dicit, admitti hujusmodi resignationes his verbis: *scilicet, possessione habitâ vel non habitâ, ac forsân literis non expeditis resignare proponat, sicut resignat, accedit, &c.* & signaturam non consuevisse delere verba illa: *forsân literis non expeditis*. Verum Paris. ait à n. 2. hodie dum solere narrari hoc, quòd literæ non sint expeditæ; & hujusmodi resignationem in favorem literis non expeditis, non admitti de facili, sed cum magna intercessione; eò quòd, quamvis post signatam supplicationem consequatur quis titulum beneficii, qui titulus in beneficiis attenditur; & per consequens de jure communit non requiratur expeditio literarum, cum tamen hodie de stylo omnibus noto, & vi regularum Cancellariæ requiratur dicta expeditio, titulus non dicatur perfectus in suo esse. Porro procedit responsio, ut postquam signata est supplicatio per Papam, & registrata, ita ut tunc possit fieri dicta resignatio, quæ de stylo Cancellariæ dicitur cessio. Paris. loc. cit. n. 6. Si autem solum signata est supplicatio, cum possit illa lacerari, & alia signari in favorem alterius, cui vult resignans renunciare. Paris. n. 7. inde inferri videretur à contrario, talem post signatam solum in favorem sui supplicam non posse resignare in favorem. Verum tamen posse hanc resignationem fieri à resignatorio illo ante consentum præstitum (intellige magnum seu formalem in Dataris)

Dataria) modò consensus hic postmodum præstetur, tradit Paris. l. 3. q. 9. n. 6. Sic dicens conclusum per omnes in *Lamacens. Parochial.* resignationem talem esse validam, quia gratia à Papa signata est perfecta, sed tamen revocabiliter; donec præstetur consensus resignantis; Unde is superveniens perducit ad exitum gratiam jam validam. Adde quia consensus hic retrahitur ad tempus datæ, perinde ac si tunc consensus formaliter resignans. Paris. cit. q. 9. n. 8. Atque ita procedit responsio, non tantum in resignationibus puris, sed etiam conditionatis, in quibus requiritur consensus formalis. Paris. *ibid.* n. 9.

2. Respondeo ad secundum: posse fieri resignationem in favorem, antequam literæ sint plumbatæ: sequitur à fortiore ex precedente responsione, postquam enim literæ in Cancellaria confectæ sunt, tum mittuntur in officium, ubi solet apponi plumbum, dicuntur jam confectæ, ut Felin. *in c. diligenti. de simonia. in fine.* testans sic servari in praxi. Paris. l. 2. q. 25. n. 1.

3. Respondeo ad tertium: posse quoque beneficium resignatum resignari à resignatario in favorem tertii, antequam resignatarius ille publicasset resignationem sibi factam. Paris. l. 3. q. 9. n. 11. & l. 2. q. 27. dicens esse receptam ab omnibus, & sic resolutum in *Toletan. presimon.* teste *Crescent. decis.* 227. l. 1. Contrarium sentientibus Cyno & Alex. apud eundem Paris. *ibid.* n. 1. Jus enim illi jam quæsitum est per resignationem jam admissam & signatam à Superiore. Neque illud jus pendet à conditione, si publicaverit, ut recedat Mohed. *decis.* 348. *de præb.* & C. Paris. *cons.* 114. n. 5. vol. 4. licet in eventum, in quem non publicaverit, resolvatur. Paris. *loc. cit.* n. 5. Hinc etiam acceptans & obtinens sibi provideri vigore expectativæ, potest cedere jus in beneficio acceptato sibi competens ante cursum trium mensium datorum ad publicandum. Paris. *cit.* q. 27. n. 8. Proceduntque hæc, etiamsi instaret finis termini ad publicandum. Paris. *ibid.* n. 9.

4. Respondeo ad quartum: posse resignari in favorem ante apprehensam possessionem; quia per collationem & acceptationem, etiam ante possessionem, consequitur quis jus in beneficio, ac ritulum beneficium, qui sufficit ad resignandum in favorem. Paris. l. 2. q. 26. n. 1. citans quàm plurimis cum communi.

Quæstio 305. An resignari possit beneficium, cujus titulo quis promotus est ad ordines majores?

1. Respondeo primò: resignari non potest tale beneficium, nequidem simpliciter, nisi resignans aliunde habeat, unde se sustentare congruè possit, hæcque ipsa qualitas beneficium, nimirum, quòd sit titulare, & dicta sufficientia aliunde vivendi narrata & expressa fuerint; ita ut eo ipso prorsus irrita & invalida sit talis resignatio. Tond. *in qq. benef.* p. 2. c. 1. §. 11. n. 41. ex *Gratian. dist. sept. for. dist. sept. 99. in principio.* Castrop. *tr.* 13. *de beneficiis. d. 6. p. 2. §. 6. n. 6.* Paris. l. 2. q. 6. n. 35. *juncto.* n. 36. *Gonz.* gl. 5. §. 10. n. 35. *Garc.* p. 2. c. 5. n. 192. *Corrad. in pr. benef.* l. 5. c. 1. n. 43. *Chok. ad reg.* 45. d. n. 57. *Card. de Luc. de benef.* d. 37. n. 14. *Loth.* l. 2. q. 14. d. n. 75. Sic enim expressè constituit Trident. *sess.* 21. c. 2. Cujus prohibitionis hæc est ratio ab ipso Concilio expressa: ne quis cum ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere cogatur. *Garc. loc. cit.* n. 197. Paris. *loc. cit.* n. 4.

2. Proceditque dicta responsio non solum in resignatione facta coram Ordinario, sed etiam in manibus Papæ; cum Concilium loquatur absolute, nec præsumendus sit Papa, velle decreto Concilii tam prudenti derogare. *Castrop. loc. cit.* *Garc. loc. cit.* n. 193. Quòd si tamen resignatio facta coram Ordinario absque facta mentione dictæ qualitatæ, quòd beneficium sit titulare &c. jus abdicari à resignante, eò quòd tunc Episcopus, qui resignationem admisit, teneatur de proprio providere resignanti de alimentis, si aliunde non habeat, tradit *Tond. loc. cit.* n. 46. dicens certum esse. Paris. *loc. cit.* n. 42. referens ita declaratum per S. Congregationem. *Nicolarts ad concord. German. tit. 1. dub.* 10. §. 4. dicens sic constitutum à Pio V. *in constit. quanta Ecclesia.* ac citans *Garc. p. 3. c. 28. n. 7.* ut præjudicetur tam resignanti quàm resignatario, dum collatio hujus beneficium tanquam vacantis devolvatur ad Sedem Apostolicam. *Tond. ibid.* n. 47. *Nicolarts loc. cit.* & *Garc. apud illum loc. cit.* Quòd si tamen talis resignatio fiat coram Papa, absque eo quòd dicta qualitas expressa, jus non abdicari à resignante, quia nulla est resignatio, tradit *cit.* n. 47. *Tond. ex Garc. loc. cit.* n. 224. & 228. ita ut si talis resignans moreretur in mense Ordinario, Ordinarius posset de eo tanquam vacante per obitum providere in vim Concordatorum Germaniæ; si moreretur in mense Pontificio, Papa solus providere posset. *Nicolarts loc. cit.* §. 2. citans & fusè recitans *decis. Rotæ in una Leodiensi canonatus. de 28. Junii. 1621.*

3. Porro id ipsum, nempe quòd mentio fieri debeat, quòd resignans titulo illius beneficii promotus sit ad sacros Ordines, sive coram Ordinario, sive coram Papa fiat resignatio, esse de forma & substantia talis resignationis, ita ut per nullum æquipollens suppleri possit, & satisfieri dispositioni Concilii, tradit *Loth. loc. cit.* n. 77. *Item Garc. cit.* n. 193. Paris. *cit.* q. 6. n. 39. Sic resolutum referentes à Sacra Congregatione Anno 1588. & à Rota in *Areteina plebis. 4. decemb. 1600.* & in *Salman de Mayo 1588.* & in *Hispal. 17. Jun. 1588.* Proinde non sufficit expressisse, quòd resignanti remaneat, unde vivat, sed utriusque expressio, nimirum & quòd sit ordinatus super tali beneficio, & quòd habeat aliunde, unde vivat, requiritur; quia utrumque requirit *Trid.* & ut dictum, forma illa Tridentini per æquipollens suppleri non potest. *Chok. loc. cit.* citans *Azor. p. 2. l. 7. c. 25. §. 6. & c. Garc. loc. cit.* n. 194. *Gonz. loc. cit.* n. 35. *Castrop. loc. cit.* qui etiam ait: ethi satisfactum per hoc sit intentioni Concilii, non esse tamen satisfactum dispositioni Concilii. Quin imò addit; nequidem per hoc satisfactum intentioni Concilii, eum Concilium mentionem illius qualitatæ fieri voluerit, non eo solum fine, ut ordinatus haberet, unde commode vivere posset; sed etiam ita firmiter haberet, ut non posset se ea commo ditare privare. Unde jam etiam sequitur, quòd renunciatio beneficium facta sub pensione sufficiente ad congruam sustentationem, non tamen facta mentione; quòd ad illius titulum quis sit promotus, non valet; quia, ut dictum, expressio illius est de forma, & Concilium indistinctè annullat resignationem aliter factam. *Chok. loc. cit.* n. 61. *Garc. loc. cit.* n. 214. citans pro hoc expressam S. Congregationis declarationem, & addens n. 217. quòd talis resignatio etiam in foro conscientie sit nulla ex Ledesma.

4. Neque his obstat Bulla Pii quinti, quæ formam observandam præscribit pro omnibus resig-